

אֶזְנֹת

כס"ד, ע"א, ע"ב, ע"ג

לְשׁוֹנוֹת מִלְבוּשׁ

פְּרֻשַׁת וַיֵּשֶׁב

אָמְנָם הַכּוֹנֵה וְתַתְּפֹשֶׁהוּ בְּבָגְדוֹ כְּלוֹמַר שֶׁהַסְּטָרָא אַחֲרָא הִיא תּוֹפְשֵׁת אֶת הָאָדָם בְּבָגְדוֹ שֶׁיִּשְׁנֶה אֶת מְלִבוּשָׁיו הַיְהוּדִיִּים, וְכַאֲשֶׁר אַף תּוֹפְשֵׁת אוֹתוֹ בְּזוֹה, אִז 'לְאִמְר' הוּא בְּעֵצְמוֹ יֵאמַר אַחֲרַי כִּי שְׁחַפֵּץ לַעֲבֹד עַל כָּל דָּבָר פֶּשַׁע רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ וְשָׂאֵר מְרַעִין בִּישׁוּי. וְכָל הַמַּתְחַדְּשִׁים הַיּוֹשְׁבִים שָׁמָּה חָרְקוּ שׁוֹן, בּוֹשׁוּ וְגַם נִכְלְמוּ וַיּוֹרִידוּ לְאָרֶץ רֵאשָׁם.

אֵין לְשׁוֹנוֹת מִמְלִבוּשֵׁי הָאָבוֹת

סֵפֶר הַגֵּר יוֹסֵף לִיבְרָמֹן זצ"ל שֶׁכָּאֲשֶׁר זָכָה לְהַסְתוֹפֵף בְּצֵל גִּיסוֹ הַרְה"ק רַבֵּי אֶהְרֹן מִבְּעַלְזָא זִיע"א בְּחֻצְרוֹת קִדְשׁוֹ בְּשִׁבְתוֹת בְּתֵל אַבִּיב, הָיָה רָגִיל אַחֲרֵי תְּפִלַּת עֶרְבִית דְּלִיל שִׁבְתָּ לְהַפְנִים לְחֻדְרֵי דִירְתוֹ וּלְחַפּוֹת עַד בּוֹא, כִּי דָרְכוּ בְּקִדְשׁ הָיָה לְהַפְנִים אֶז בְּלוּיָת מִשְׁמֻשְׁיוֹ לְחֻדְרֵי הַרְבֵּנִית הַצְּדֻקְנִית לְבָרְכָה בְּבִרְכַּת 'שִׁבְתָּא טָבָא'. וְסֵפֶר כִּי פִּעַם בְּהַפְנִים הַרְה"ק לְחֻדְרֵי הַפְּנִימִי בּוֹ עָמַד, הִסְתַּכֵּל עַל גְּלִימָתוֹ, מְלִבוּשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, קֵאֲפִטוֹ, וְשָׂאֵל אִיזוֹ שְׂאֵלָה בְּנוֹגַע לָהּ. כִּן הָיָה גַם בְּפִעַם הַשְּׁנִיָּה, וְכִן בְּפִעַם הַשְּׁלִישִׁית כְּשֶׁשׁוּב זָכָה לְהִיּוֹת שָׁם, אַחַז הַרְה"ק בִּידוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּמִלְבוּשׁוֹ, הִרְהַר רָגַע וְאָמַר בְּשִׁמְחָה:

שְׁמַעְתִּי מֵאֲבָא מְאָרִי, הַרְה"ק רַבֵּי יִשְׁכָּר דְּב זִיע"א, כִּי זָקְנִי הַרְה"ק רַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ זִיע"א אָמַר פִּעַם: בִּיה שְׂאֵבִי ז"ל הַגַּה"ק רַבֵּי שׁוֹר שְׁלוֹם זצ"ל, לֹא הִלֵּךְ בְּשִׁבְתָּ בְּבָגְד לָבוֹ, שְׂאֵלְמֵלֵא הִלֵּךְ הוּא לֹא הִיִּיתִי יָכוֹל לְשׁוֹנוֹת. וְהַמְשִׁיחַ וְאָמַר: מִשְׁמַעְתִּי דְּבָרִים אֵלֶּה מִפִּי אֲבָא מְאָרִי ז"ל אִינִי יָכוֹל לְשׁוֹנוֹת מְלִבוּשֵׁי, אֲבָל אֶתְהַ בּוֹדָאֵי תוֹכֵל לְלַבֵּשׁ מְלִבוּשׁ זֶה ('רַבֵּי עֲקִיבָא וְתוֹרַתוֹ, עֵמוּד פ).

(סֵפֶר סְפִיר וַיהִלּוּם - לְהַרְבֵּי הַגָּאוֹן רַבֵּי מִנְחָם מִנְדֵּל פּוֹמֵרֶנֶץ שְׁלִיט"א)

רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, וְאֶדוֹנֵי אֲבִי זָקְנִי לֹא יָדַע מְזוּהָ, וְכַאֲשֶׁר שָׁלַח הַגְּבִיר לְכַבֵּד אוֹתוֹ עִם סְדוּר קְדוּשָׁיו, סָבַר וְקִבֵּל. וַיְהִי כְּבוֹאוֹ אֶל בֵּית הַגְּבִיר וַיִּרְא אֶת הַחֲתָן וַהֲנֵה הוּא לְבוּשׁ בְּגָדִים קְצָרִים כְּדִרְכֵי הַמַּתְחַדְּשִׁים, וַיִּרַע בְּעֵינָיו, וַיִּצַר לוֹ מְאֹד, כִּי אֵין רְצוֹנוֹ לְסַדֵּר קְדוּשָׁיו לְאִישׁ כָּזֶה. וַיִּקְצַף עַל הַשֶּׁמֶשׁ וַיֵּאמֶר לוֹ, לָמָּה רְמִיתָנִי וְלָמָּה לֹא הִגַּדְתָּ לִּי, כִּי אִז לֹא הִלְכְתִּי אֶל הַחֲפָה. וַיִּשָּׂא אֶת רַגְלָיו וַיִּצֵא מִן הַבַּיִת בְּחָרִי אָף. הַאֲנָשִׁים הַקְּרוֹאִים אֲשֶׁר הָיוּ מְרֵאשֵׁי גְבִירֵי הָעֵדָה וְנִכְבְּדֵיהֶּ רְצוֹ אַחֲרָיו, וַיִּפְצְרוּ בּוֹ מְאֹד לְבָלִי לְבִישׁ אֶת הַמַּתְחַדְּשִׁים. וְהוּא בְּאֶחָד וַיִּמֵּי יִשְׁיַבְנֵהוּ, וַיְחַזְּקוּ בִּידוֹ וְלֹא הִנִּיחוּהוּ לְעִשׂוֹת דְּרָכּוֹ הַלְּאָה, וַיִּרְא כִּי אֵין דְּרָךְ לְנִטּוֹת מֵהֶם, וַיֵּאמֶר לָהֶם שְׁמַעוּ נָא דְבָרֵי. הֵן אֲנִכִּי לֹא אוֹבֵה וְחַפֵּץ לְסַדֵּר קְדוּשָׁיו רַק לְאִישׁ יְהוּדִי הַלּוֹבֵשׁ בְּגָדִים יְהוּדִים כְּמוֹנֵי וַאֲיֵנוּ מִשְׁנֵה מְדֻרְכֵי מִנְהַג אֲבוֹתָיו כְּמֵלֵא נִימָה. לָכֵן, הַלְּבִישׁוֹ עִתָּה אֶת הַחֲתָן עִם בְּגָדִים אֲרָפִים וְכוּבַע שְׁטֵרִימִיל בְּרֵאשׁוֹ כְּמִנְהַג יִשְׂרָאֵל בְּמִדְיַתְנוֹ מִקְדַּמַּת דְּנָא, וַיִּלְךְ אֶל הַחֲפָה עִם בְּגָדִים עֲבָרִיִּים וּמְלִבוּשׁ קִיטָל, וְאִז אֶעֱתֵר לָכֶם לְסַדֵּר הַקְּדוּשָׁיו. וְהִכְרַחוּ לְעִשׂוֹת כִּן לְמִרוֹת רְצוֹנֵם, וַיַּחֲלֵף הַחֲתָן וַיִּבֵּא אֶל הַחֲפָה עִם שְׁמִלוֹתָיו בְּגָדִים אֲרָפִים.

אַחַר הַחֲפָה הִרְהִיב אִישׁ אֶחָד עוֹז בְּנַפְשׁוֹ וְשָׂאֵל אֶת אֶדוֹנֵי אֲבִי זָקְנִי, מִדּוּעַ שׁוֹנֵא רַבְנּוֹ אֶת הַמַּתְקַדְּמִים, הֵאֵם אֵין בִּיכְלֵת לְהִיּוֹת יָרֵא ה' גַּם בְּבָגְדִים קְצָרִים. וַיַּעַן אֶדוֹנֵי אֲבִי זָקְנִי בְּזוֹה הַלְשׁוֹן לְעֵינֵי כָּל הַמַּתְקַדְּמִים הַנֶּאֱסָפִים. יָדַע תְּדַעוּ כִּי כָּל אִישׁ שֶׁהוּא פּוֹשֵׁט אֶת בְּגָדָיו הָעֲבָרִיִּים וְלִבֵּשׁ בְּגָדִים אַחֲרִים, הוּא חֲשׂוֹד עַל כָּל הַתּוֹרָה, וְרָגִיל אֵין לְפָרֵשׁ אֶת הַפְּתוּב בְּפִרְשַׁת וַיִּשְׁב (לֹט יב): 'וְתַתְּפֹשֶׁהוּ בְּבָגְדוֹ לְאִמְר', אֲשֶׁר תִּבְתַּת 'לְאִמְר' אֵין לָהּ שׁוּם בְּאוּר, דְּהִנֵּה לּוֹ לּוֹמַר 'וַיִּתְאֶמֶר'.

רַק כְּשֶׁהַחֲתָן לְבוּשׁ כִּיהוּדִי וְתַתְּפֹשֶׁהוּ בְּבָגְדוֹ לְאִמְר וּגו' (לֹט, יב).

כְּתֵב הַגָּאוֹן רַבֵּי אֲבָרְהָם סִג"ל אִיטִינְגָא מְדוּקְלָא זצ"ל בְּסִפְרוֹ 'דַּעַת זָקְנִים' (חֲלֵק 'שְׁמַע שְׁלֵמָה' אוֹת ח):

דָּרְכוּ בְּקִדְשׁ שֶׁל אֶדוֹנֵי אֲבִי זָקְנֵי הַגַּה"ק רַבֵּי שְׁלֵמָה קְלוּגֶר זצ"ל רַבֵּה שֶׁל עִיר וְאֵם בְּיִשְׂרָאֵל בְּרֵאדִי, לְבָלִי לְסַדֵּר קְדוּשָׁיו לְאִישׁ הַלּוֹבֵשׁ בְּגָדִים קְצָרִים. וַאֲיֵן הַכּוֹנֵה לְאוֹתָם הַאֲשִׁכְנָזִים בְּמִדְיַתוֹ כְּאֵלֶּה שְׁמִכְרָחִים לְלִבֵּשׁ בְּגָדִים קְצָרִים עַל פִּי גִזְרַת הַמַּמְשָׁלָה וְכִדּוּמָה, שִׁישׁ בְּתוֹכָם גְּדוּלִים חֲקָרֵי לֵב מְלֵאִים דַּעַת וַיִּרְאֵת ה'. הַדְּבָר הַזֶּה נֵאמַר רַק עַל אוֹתָם הַמַּתְחַדְּשִׁים מֵאֲנָשֵׁי פוֹלִין, אֲשֶׁר בּוֹדוֹנִים וּבְרַשְׁעֵת לְבָבָם פּוֹשְׁטִים אֶת בְּגָדֵיהֶם הָעֲבָרִיִּים וְלוֹבְשִׁים אֲדָרַת שְׁעִיר, לְמַעַן כַּחַשׁ בְּתוֹרַת ה' וּבְמִצְוֹתָיו, לְנַתֵּק מֵעֲלֵיהֶם אֶת מוֹסְרוֹת הָאֱמוּנָה. וְכִבֵּר יָדְעוּ זֹאת הַמַּתְחַדְּשִׁים בְּרֵאדִי, וְלֹא כְּבָדוּ אוֹתוֹ לְסַדֵּר חֲפָה וְקְדוּשָׁיו כָּלֵל.

פִּעַם אַחַת אֶרַע כִּי גְבִיר אֶחָד גְּדוּל וְנִכְבֵּד בְּעִיר בְּרֵאדִי, שָׁמוּ לֹא אֲכַנֵּה מִפְּנֵי הַכְּבוֹד, דְּבָרוּ בּוֹ נִכְבְּדוֹת עֲבוּר בְּתוֹ עִם בְּחוּר חָרִיף וְבָקִי עֲצוּם מְעִיר אַחֲרַת אֲשֶׁר אֶדוֹנֵי אֲבִי זָקְנֵי הַקְּדוּשׁ יָדְעוּ הֵיטֵב כִּי הָיָה לוֹ כְּמָה פְּעֵמִים פְּתֻחוֹן פֶּה בְּהִלְכָה לְפָנָיו. וַיְבֹאוּ הַגְּבִיר הַהוּא אֶל אֶדוֹנֵי אֲבִי זָקְנֵי זצ"ל לְשִׂאל בְּעֵצְתוֹ, אִם יְבֹא עִמּוֹ בְּלוּלָאוֹת קִשְׁרֵי הַחֲתָנוּ, וּזְקְנֵי זצ"ל הִלֵּל וְשִׁבַּח לְפָנָיו אֶת הַבְּחוּר, וַיֵּאמֶר לְדַבֵּק טוֹב, וְעַל פִּי דְבָרָיו עֲשֵׂה הַגְּבִיר הַשְּׂדוּדָה. וְאוּלַם הַפְּלָה בְּתַ הַגְּבִיר רוּחַ אַחֲרַת הִיִּתָה עִמָּה, וַתִּבְחַל נִפְשָׁה בְּבַעַל תְּלִמִּיד חֶכֶם וַיִּרְא ה', וּבִשְׁעַת הַתְּנָאִים הַתְּנָתָה עִם הַחֲתָן שִׁיתְחִיל לְעַסֵּק בְּלִמּוּדֵי חַל וְשְׁפוֹת זְרוֹת, וְלְלַבֵּשׁ בְּגָדִים קְצָרִים וְהַחֲתָן נָאוֹת לָהּ, אָמַר וַיַּעַשׂ. וְעַל הַחֲתָנָה כְּבָר בָּא כְּגוֹי בְּנַחֲלַת הַגְּבִיר הַהוּא

חִידוֹן אֶזְנֹת - נוּשָׂא פְּרִסִים הֵיכָן מְזַכֵּר בְּפִרְשַׁתְנוֹ לָחֵם?

פְּתָרוֹן הַחִידָה - פְּרֻשַׁת כִּי תְבוּא:

ש. הֵיכָן נֵאמַר בְּפִרְשַׁתְנוֹ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּסִיד? ת. מִשָּׁה אוֹמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁבִיּוֹם אֲשֶׁר בּוֹ הֵם יַעֲבִירוּ אֶת הַיַּרְדֵּן הֵם יִיקַחוּ 12 אֲבָנִים גְּדוּלוֹת, יִצְפוּ אוֹתָן בְּסִיד (דְּבָרִים כו ב), וַיִּכְתְּבוּ עֲלֵיהֶן אֶת הַתּוֹרָה כּוֹלָה. שֵׁם הַזּוֹכָה בְּסִידוֹר מִתִּבְתָּא מִנְחָה מְעֵרִיב בְּהוּצַת "עוֹז וְהַדְר":

פְּרֻשַׁת כִּי תְבוּא:
ה' מִתְּתִיחוּ שְׁלֵמָה וְלִמּוֹן אֵילָאִם מַחִיפָה.

פְּתָרוֹן הַחִידָה וְכִן שֵׁם הַזּוֹכָה, יִפּוֹרְסוּ אִי"ה בְּגִלְיוֹנוֹת הַבָּאִים הַפּוֹתְרִים נִכְוָה יִכְנָסוּ לְהַגְרָלָה אִי"ה עַל סִידוֹר מִתִּבְתָּא מִנְחָה מְעֵרִיב בְּהוּצַת "עוֹז וְהַדְר". אֶת הַפְּתָרוֹנוֹת יֵשׁ לְשׁוּחַ אֵלֵינוּ עַד לְיוֹם שְׁנֵי לְמַסְפַּר פִּקּוּס: 077-470-26-81 אוֹ לְמֵיַל: magdenot@gmail.com

נֹא לְכַתּוּב שֵׁם, כְּתוּבַת מְדוּקָה וְטִלְפוֹן. בְּרֵאשׁ הַדָּף לְצִיּוֹן "עֲבוּר חִידוֹן לְנוֹעַר".

